

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Роман Олександрович ФЕДОРЕНКО,

*аспірант Харківського національного
університету внутрішніх справ*

В умовах сьогодення важливим завданням законодавця є створення правових та організаційних умов для здійснення публічного адміністрування в Україні, що є важливою запорукою функціонування суспільства у надскладних умовах ведення повномасштабної війни. Так, Н.П. Матюхіна зазначає, що термін «публічне адміністрування» походить від англ. «public administration» (управління на державному та місцевому рівні; державне управління). Виходячи із етимології слів «адміністрування» (administration – управляти, завідувати, служити) та «публічний» (public – суспільство, народ; відкритий, гласний, суспільний) публічне адміністрування у найбільш широкому значенні розуміється як відкрита, гласна та прозора діяльність органів управління (передусім, органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування) та їх посадових осіб стосовно вирішення проблем суспільства у цілому [1].

В.К. Колпаков пише, публічне адміністрування – це діяльність суб'єкта публічної адміністрації, спрямована на виконання владних повноважень публічного змісту, що відбувається шляхом використання засобів управління, надання адміністративних послуг, участі у відносинах відповідальності суб'єктів публічної адміністрації, застосування заходів впливу за порушення правил, встановлених публічною адміністрацією [2, с. 102–103]. Публічне адміністрування в управлінні суспільством, підкреслює С. Чернов, являє собою невід'ємну частину людського буття, без якого неможлива сумісна діяльність людей і суспільства в цілому. Ефективне публічне адміністрування є одним із основних факторів соціального прогресу. Управління суспільством як головне призначення публічного адміністрування слід оцінити як акумульовані і логічно упорядковані за певними правилами знання, які представляють собою систему принципів, методів і технологій управління, розроблених на основі інформації, отриманої як емпіричним шляхом, так і в результаті використання досягнень ряду конкретних наук [3]. О.В. Золотоноша доходить висновку, що публічне адміністрування в сфері економіки на місцевому рівні слід розглядати, як регламентовану законами та іншими нормативно-правовими актами діяльність органів державної влади, а також інших суб'єктів у разі делегування їм публічних повноважень, спрямовану на виконання повноважень публічного змісту щодо забезпечення місцевих фінансів, бюджету та податків, використання природних ресурсів, впровадження цільових програм з метою забезпечення соціально-економічних процесів на певній адміністративно-територіальній одиниці [4, с.3-4].

Досить розгорнутою є позиція О.Б. Зіоревої, яка вказує, що визначення поняття «публічне адміністрування» у широкому розумінні певною мірою залежить від рівня розвитку демократичних відносин у суспільстві. Якщо держава характеризується як демократична, то публічне адміністрування можна визначити як професійну, оплачувану, фінансовану із державного та місце-

вих бюджетів діяльність державних органів та органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб, спрямовану на забезпечення прав, потреб та інтересів людини та громадянина, громадянського суспільства, суб'єктів підприємницької діяльності та інших учасників суспільних відносин у межах єдиної державної (публічної) політики [5]. У вузькому, технократичному, розумінні, продовжує автор, публічне адміністрування будь-якої держави можна розглядати як сукупність дій уповноважених державою органів та їх посадових осіб, спрямованих на реалізацію заходів державної політики у всіх сферах життєдіяльності суспільства. У підсумку О.Б. Зіборєва вказує, що ознаками публічного адміністрування виступають: а) зв'язок між спрямованістю дій осіб, які безпосередньо здійснюють заходи публічного адміністрування, і державною (публічною) політикою; б) професійний характер публічного адміністрування; в) детальна нормативно-правова регламентованість більшої частини діяльності з публічного адміністрування; г) наявність розподілу компетенції між різними суб'єктами публічного адміністрування з метою уникнення дублювання їх функцій [5].

Тож, публічне адміністрування включає низку адміністративних, правових і політичних процесів, що забезпечують діяльність держави на різних рівнях. Ця діяльність охоплює управління державними установами, економічне планування, соціальні програми, правозастосування, регулювання приватного сектора, охорону здоров'я, освіту, оборону тощо. Окрім того, публічне адміністрування передбачає не лише управління державними органами, але й забезпечення зворотного зв'язку між урядом і суспільством, а також врахування потреб громадян при ухваленні рішень державного характеру. Варто зауважити, що публічне адміністрування, як і будь-яка інша діяльність, має власну мету, досягнення якої вимагає вирішення ряду особливого роду завдань.

Зауважимо, що військові дії ставлять перед державними органами нові виклики, що вимагають швидкої адаптації управлінських процесів, мобілізації всіх доступних ресурсів і ефективної координації між органами влади та населенням. А відтак, мета публічного адміністрування в умовах воєнного стану полягає в забезпеченні безпеки держави, підтриманні стабільності суспільства та ефективному управлінні державними ресурсами в умовах екстремальних загроз воєнного характеру.

З огляду на виділену мету, завданнями публічного адміністрування в умовах воєнного стану є наступні: 1) організація та координація зусиль з оборони країни, управління військовими ресурсами, мобілізація населення та створення умов для ефективної роботи збройних сил і спеціальних служб; 2) забезпечення максимально швидкої та ефективної мобілізації матеріальних, людських та фінансових ресурсів. Це включає управління логістикою, розподілом продуктів харчування, палива, медичних засобів та інших критичних ресурсів для підтримки як обороноздатності, так і життєдіяльності цивільного населення; 3) створення умов для евакуації населення з небезпечних територій та організація захисту громадян, які залишаються в зоні конфлікту; 4) координація зусиль між різними рівнями влади (центральною, регіональною та місцевою), орієнтованих на вирішення завдань забезпечення правового режиму воєнного стану; 5) забезпечення якісного та ефективного інформування населення; тощо.

Список використаних джерел:

1. Основи публічного адміністрування : навч. посіб. / [Ю. П. Битяк, Н. П. Матюхіна, М. С. Ковтун та ін.] ; за заг. ред. Н. П. Матюхіної. Вид. 2-ге, допов. та перероб. Харків : Право, 2021. 238 с.
2. Колпаков В.К. Адміністративно-правові відносини: поняття і види. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2013. № 1. С. 102–104.
3. Чернов С. Публічне управління та адміністрування в умовах інформаційного суспільства: вітчизняний і зарубіжний досвід : монографія / За заг. ред. Сергія Чернова, Валентини Воронкової, Віктора Банаха та ін. ; Запоріж. держ. інж. акад. Запоріжжя : ЗДІА, 2017. 602 с.
4. Золотоноша О.В. Організаційно-правові засади публічного адміністрування у сфері економіки на місцевому рівні: автореферат. Київ. 2016. 17 с.
5. Зіборєва О. Б. Поняття та ознаки публічного адміністрування. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Право*. 2021. Вип. 64. С. 220–223.